

КОРЕРМЕНДИ ОЯТҚАН КИНО

8-БЕТ | РУХАНИЯТ

СЕНБЕЙ ТҮРСА ДА АЛДАНАДЫ

9-БЕТ | МӘСЕЛЕ

Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ, ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ПРЕЗИДЕНТІ:

Қазақстан бұрыннан Шығыс пен Батыстың, Солтүстік пен Оңтүстіктің арасындағы алтын көпір саналады. Біздің ел көп жағдайда ұлы Еуразия даласының мәдениетіне, тарихына сай келеді. Біз осынау мұрамызды мақтан тұтамыз. Дәл осы үздіксіз тауар, мәдени жетістіктеріміз бен идея алмасу арқылы Қазақстанның өзіндік ұлттық бірегейлігі және оның ерекше көпжақты ынтымақтастыққа негізделген брендті қалыптасты. Геосаяси қиындықтарға қарамастан, Қазақстан Орталық Азияда да экономикалық локомотив қызметін атқарып отыр. Біз шетелден кең көлемде инвестиция тартуды жалғастырамыз және Қазақстанда бизнес жүргізу үшін барынша жағдай жасаймыз.

№123 (4556)

Сейсенбі 17 қазан 2023 жыл

ASTANA

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

A Q S H A M Y

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

Астанада урбанистика және қала құрылысын талқылау бойынша халықаралық конгресс ұйымдастырылды. Форумға қатысқан шетелдік сарапшыларды елорданы дамыту бойынша жүзеге асып жатқан жобалар қызықтырды. Соның бірі – қала іргесіндегі Майбалық көлінің маңайын экоқалашыққа айналдыру жобасы.

3

Фото интернеттен алынды

ЕЛОРДА МАҢАЙЫ ЭКОТУРИЗМГЕ АЙНАЛАДЫ

ҚЫТАЙҒА САПАРМЕН БАРАДЫ

Қазақстан Президенті 17-18 қазанда Қытай Халық Республикасында ресми сапармен болады.

Бейжіңде Қасым-Жомарт Тоқаев ҚХР Төрағасы Си Цзиньпинмен, ҚХР Мемлекеттік кеңесінің Премьері Ли Цянмен және Бүкілқытайлық халық өкілдері жиналысы Тұрақты комитетінің төрағасы Чжао Лэцзимен келіссөз жүргізеді, сондай-ақ жоғары деңгейдегі «Бір белдеу, бір жол» бастамасының III форумына қатысады. Сонымен қатар сапар аясында Қытайдың ірі компания басшыларымен бірқатар кездесу өткізу жоспарланып отыр.

СЕНІМ ТЕЛЕФОНЫ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

Қазақстанда зорлық-зомбылық құрбандарына арналған сенім телефоны жұмыс істей бастады.

«Мемлекет басшысының Қазақстан халқына Жолдауында айтылған зорлық-зомбылық пен буллинг құрбандарына көмек көрсетудің пәрменді бағдарламасын әзірлеу тапсырмасын орындау аясында кешеден бері республика бойынша қоңырау шалуға арналған бірыңғай нөмір іске қосылды. Енді тұрмыстық зорлық-зомбылық пен буллинг құрбандары 111 нөміріне тәулік бойы хабарласа алады» деп хабарлады Үкіметтің баспасөз қызметі.

Қалалық нөмірлер мен ұялы байланыс операторлары үшін қоңырау шалу тегін болады. Азаматтарға қажетті көмек мәтіндік диалог арқылы да көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН БАСТАМАСЫН ҚОЛДАДЫ

Біріккен Ұлттар Ұйымы Адам құқықтары жөніндегі кеңесінің кезекті отырысында Қазақстан ұсынған бастама қолдау тапты.

Орталық Азия елдерінің атынан алғаш болып бастама көтерген Қазақстан «Әрбір балаға бейбітшілік пен толеранттылық үшін сапалы білім беруді қамтамасыз ету» туралы қарарды күн тәртібіне қойған еді. Бастамалық құжат

оқыту және білім мекемелерінде балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету арқылы бейбітшілік пен толеранттылық, адам құқықтары мен негізгі бостандықтарды құрметтеу идеяларын ілгерілетуге бағытталған.

«ASTANA AQSHAMY» ГАЗЕТІНЕ ЖАЗЫЛУ ЖАЛҒАСЫП ЖАТЫР

ҒАСЫР ЖАСАҒАН МАЙДАНҒЕР

Қариясын сыйлаған елде қасиет бар. Қазақ халқының атадан балаға аманат болып саналатын қасиеттерінің бірі үлкенге – құрмет, кішіге – ізет таныту.

Халықаралық қарттар күніне орай елордамыздың Байқоңыр ауданындағы «Белсенді ұзақ өмір сүру орталығы» мекемесінде қаладағы ардагерлер, оқу орындары студенттері мен зиялы қауым өкілдері бас қосқан үлкен мәдени шарада ғасырмен құрдас, майдангер Рзағұл Бәйкешев атаға үлкен құрмет көрсетілді.

Осындай игі шаралар жиі ұйымдастырылып, ардагерлеріміз төрден көрінсе, оларға көрсетілер құрметтің бірі болары анық. Аузы дуалы, аталы сөз айтатын баталы қарияларды, өз қадірін білетін, көреген, адал азаматтарды ерекше қадір тұтқан елміз. Қарттықты қадірлеу, үлкенді сыйлау – қазақ халқының ежелгі дәуірлерден қалыптасқан қазыналы дәстүрлерінің бірі ғана емес, сол игі дәстүрлердің ең озығы, өскелең ұрпақпен жалғасқан рухани қазынасы екендігі бүгін айтылған сөз емес, ғасырлардан ғасырларға жалғасып келе жатқан асыл мұра.

Дауыл тұрса, ұрпаққа ық болатындай арқасын тосып, ызғар соқса пана болатын абзал ардагерлердің қатарында елорда тұрғыны – Рзағұл Бәйкешев үлгі. Қарияның майданнан оралғаннан кейінгі еңбек жолы да, ұрпақ тәрбиесіндегі өнегелі ісі де – ұрпаққа өнеге.

Рзағұл қария майданда ерлік көрсетіп, бейбіт өмірде күш-қуатын еліміздің дамуына арнады. Қария саналы ғұмырын қоғамның іргетасын қалап,

тәуелсіздігімізді баянды ету жолында тер төкті. Сондықтан оларға құрмет көрсету – бізге міндет. Оқ пен отта сыналған майдангер Рзағұл қарияға астана қаласы Ардагерлер кеңесі ұжымының құрметі жоғары.

Бүгінгі күні ұрпағының төрінде ғасырмен құрдас ғұмыр кешкен, әлі де сөзі түзу, айтары мол, берер батасы ғибратқа толы ақсақал ата Рзағұл қария жүз жасқа толып отыр. 1923 жылдың қазан айының он сегізін күні дүниесінен ашқан бала Рзағұл он жасында ғана мектеп табалдырығын аттады. Қай кезде де қазақ халқымыздың басына түскен қиын қыстау уақыт аз болмағаны анық. Қариямыздың өмір жолы сонау 1939 жылы

Қазіргі күні мемлекет саны күн санап қатары азайып бара жатқан ардагерлерді ардақтап, назардан бір сәт қалдырған емес. Ол 1 және 2-дәрежелі «Ұлы Отан соғысы» орденімен және «Маршал Жуков» медалімен марапатталған

үш сыныптық ғана білім алып, ауыр еңбекте белі майысқан бала Рзағұлдың балалық шағы бақытқа толы болды деу артық. Одан әрі 1943 жылы майданға аттанады. Майданда Польшаны азат етуге қатысып, Румыния мен Венгрия жерін фашистерден құтқаруға белсенді қатысады. Соғыста бірнеше рет жарақат алған ол елге оралған соң Ақмола облысының Рождественка елді мекенінде эскпедитор қызметін атқарады. Құрметті демалысқа шыққан соң ұрпағының арасында тәрбие жұмысын бір кісідей атқарып, әкелік тәлім беріп, қазір қызығын көріп, немерелерінің ардақты атасы болып отыр.

Қазіргі күні мемлекет саны күн санап қатары азайып бара жатқан ардагерлерді ардақтап, назардан бір сәт қалдырған емес. Ол 1 және 2-дәрежелі «Ұлы Отан соғысы» орденімен және «Маршал Жуков» медалімен марапатталған.

Міне, оқырман қауым Рзағұл ағамыздың ғибратты өмір жолы – бүгінгі ұрпаққа да баршамызға өнеге. Өзіне көрсетілген құрметке ризашылық танытып, кеш соңында ақсақал ақ батасын берді.

Астана қаласы Ардагерлер кеңесі және оқырман қауымының атынан қадірлі майдангеріміз Жеңістің сексен жылдығына жетіп, әлі де арамызда жүре берсін деген ізгі тілегіміз бар.

Маржан ПІРІМБЕТОВА,
Қазақстан Журналистер одағының мүшесі, Астана қаласы Ардагерлер кеңесі медиатобының мүшесі

БОСТАНДЫҚ ЖЫРЫНЫҢ БОЗТОРҒАЙЫ ЕДІ

Қазақ әдебиеті ауыр қазаға ұшырады. 74 жасқа қараған шағында көрнекті ақын, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Несіпбек Айтұлы дүниеден озды.

Бостандық жырының бозторғайы атанған ақын өзі жырлағандай, Барқытбелдің бауырында туып, қасиетті Семей топырағында ержетті. Балауса жырлары Шұбартау аудандық «Жаңа өмір» газетінде басылды. Еңбек жолы да осы басылымнан басталды. Өткен ғасырдың жетпісінші жылдары Қазақ мемлекеттік университетінің журналистика факультетінің студенті кезінде өлеңдері сол уақыттағы айтулы ақындардың назарына ілікті. 1972 жылы ақиық ақын Мұқағали Мақатаевтың алғысөзімен алғашқы топтамасы «Лениншіл жас» (қазіргі «Жас Алаш») газетінде жарық көрді.

Несіпбек Айтұлы университетті аяқтағаннан кейін «Балдырған» журналына қабилданып, поэзия бөлімінің меңгерушісі болды. Жалпы ақынның шығармашылығында балалар тақырыбы ерекше орын алады.

«Жалын» баспасында редактор, Қазақстан Жазушылар одағында әдеби кеңесші болып қызмет істеді. «Қазақ әдебиеті» газетінде сын бөлімінің, «Жұлдыз» журналында поэзия бөлімінің меңгерушісі болды.

Алғашқы кітабы 1974 жылы «Қозыкөш» атауымен жарық көрді. Өлеңдері тілінің бейнелілігімен, қазақы бояуының қанықтығымен ерекшеленді.

Несіпбек Айтұлы – құлашы кең эпик ақын. Ел тарихын, тарихи тұлғалар ерлігі мен еңбегін көп жырлады. Оның қаламынан «Бөгенбай», «Бердіқожа», «Шақантай», «Қараөткел қырғыны» поэмалары, кейінгі жылдары ұлт қаһарманы Жұмабек Тәшенев рухына арналған «Жер – жаннан қымбат», «Ахмет», «Қаныш», «Мағжанның жұмбақ құсы», «Амангелді», т.б. дастандар туды. «Бас сүйектері», «Жасынның сынығы», «Найзағай», «Жүрек

тегі жаңғырықтар» поэмалары «Жалын» альманахы жариялаған республикалық байқаулардың жүлделерін, «Мұхтар мен Абыз» толғауы Мұхтар Әуезовтің 100 жылдығына арналған мұшәраның бас жүлдесін алып, «Мұқағали-Желтоқсан» поэмасы республикалық әдеби байқаудың жүлдесіне ие болды.

Аудармашы ретінде Жүніс Еміренің, Бо Цызыодың, Джани Родаридың, Михаил Исаковскийдің, Агния Бартоның, Сергей Михалковтың, т.б. шетел және орыс ақындарының өлеңдерін ана тілімізге тәржімалады. Биыл Әлішер Науаидің «Ескендір қорғаны», «Фархат-Шырын», «Ләйлі-Мәжнүн» дастандарын аударғаны үшін Өзбекстан Жазушылар одағының құрметті мүшесі, Науаи қаласының Құрметті азаматы атағын алды. Қазақстан Жазушылар одағының Мұқағали Мақатаев және халықаралық Жамбыл атындағы сыйлықтардың лауреаты.

Несіпбек Айтұлының қаламынан туған ән мәтіндері елдің сүйікті шығармаларына айналды. Атап айтқанда, «Ән домбыра», «Сарыарқа», «Дәурен-ай», «Дарига дәурен», «Арман», «Сәуле ғұмыр», «Жалт-жүлт еткен дүние» әндері халықтың жүрегіне тербейді.

Тәу етер тәуелсіздігімізді, елорданы көп жырлаған, «Бәйтерек» поэмасы әдеби қауым тарапынан жоғары бағасын алған Несіпбек Тұрысбекұлы Астананың дамуына, әдеби-рухани, мәдени кемелденуіне үлкен үлес қосты. Жаңа ғасыр басында елордаға көшіп келіп, Л.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде, Президенттік Мәдениет орталығында еңбек етті. Жазушылар одағының Астана қалалық филиалын, Сәкен Сейфуллин музейін басқарды.

«АРҚА ӘУЕНДЕРІ» – АРДАГЕРЛЕР АНСАМБЛІ

Астана қаласының оқушылар сарайында Алматы аудандық Ардагерлер кеңесі ұйымы жанынан құрылған «Арқа әуендері» халықтық ансамблінің салтанатты концерті өтті.

Ансамбльдің 10 жылдығына және Республика күніне арналған концерт «Астанам менің» әнімен ашылды. Ансамбль мүшелері орындаған халық әндері «Ай, Қаракөз», «Дедім-ау», «Мерекем сен», «Шалқыма», әуесқой композитор, күйші Б.Төлегеновтің «Салтанат» күйі, әртүрлі халық әндерінен көрсетілген попури әндер көрермен көңілін шығып, жақсы бір көңіл-күй сыйлады.

Ансамбль мүшелері зейнеткерлер болса да, олардың өнерлері көпшілікті тәнті етті.

Ансамбльдің жетекшісі Кенжетай Жанұзақова – «сегіз қырлы, бір сырлы» өнерпаз жан. Қайда жүрсе де өнерін тастаған емес, ән де айтады, домбырада да ойнайды. Кезінде қалада әйелдердің шахмат үйірмесін ашқан да еді. Биыл шахматтан өткен қалалық чемпионатта «Чемпион әже»

атанып, Өскеменде өткен республикалық жарысқа қатысып келді. Осы концерт барысында Кенжетай Ерғалиқызы Жанұзақова Республикалық Ардагерлер бірлестігінің «Құрмет белгісі» төс белгісімен, қалалық Ардагерлер кеңесінің «Алғыс хатымен» марапатталды. Алматы ауданы әкімдігі атынан да ансамбль мүшелеріне алғыс жарияланып, сыйлықтар табыс етілді.

Сонымен қатар Астана қаласының «Белсенді ұзақ өмір сүру орталығы» мекемесі директорының орынбасары Эльвира Шамшикенова ансамбльдің белсенді мүшелеріне алғыс хаттар мен сыйлықтар тапсырып, өнерді өмірлеріне серік етіп келе жатқан зейнеткерлерді қуантты.

Баянды ӘЛПИ,
Алматы аудандық Ардагерлер кеңесінің мүшесі

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Астана қаласының Көлік және жол-көлік инфрақұрылымын дамыту басқармасы» 2023 жылғы 4 желтоқсан күні сағат 11.00-де Қабанбай батыр даңғылы, 33, Астана қаласы Нұра ауданы әкімдігінің ғимараты, сондай-ақ Zoom платформасында бейнеконференция жолымен онлайн режимінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігін хабарлайды. Белсенді сілтеме бірыңғай экологиялық порталда (БЭП) <https://ecportal.kz> ұсынылады.

Тыңдаулар «Ш.Айтматов көшесінен Қорғалжын тас жолына дейінгі учаскеде Қ.Мұхамедханов көшесінің құрылысы. Қ.Мұхамедханов көшесінен Е371 көшесіне дейінгі учаскеде Е182 көшесінің құрылысы» жұмыс жобасына әсер ету үшін экологиялық рұқсат алу материалдары бойынша өткізіледі.

Жобаға тапсырыс беруші: «Астана қаласының Көлік және жол-көлік инфрақұрылымын дамыту басқармасы» ММ, Астана қ., Бейбітшілік к., 11, БСН 151140001473, Абжанова А., тел.8702 263 5649.

«Қоршаған ортаны қорғау» бөлімін зейрлеуші: «Жумабеков А.Т.» ЖК, Астана қ., Қошқарбаев д., 11 ұ., пәтер 2, тел.: +7 7011212588.

Жобалық құжаттама пакетімен бірыңғай экологиялық порталында және «Астана қаласының Қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану басқармасы» ММ сайтында «Қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде танысуға болады. Қосымша ақпаратты Тапсырыс берушінің мекенжайы бойынша алуға болады: Астана қ., Бейбітшілік к., 11.

Ескертулер мен ұсыныстар порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей қабылданады <https://ecportal.kz>.

Астана қаласының мәслихаты белгілі ақын, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері, Мемлекеттік сыйлық иегері, мәдениет және қоғам қайраткері, көрнекті ақын қазақ халқының әдебиетіне өшпес із қалдырған «Парасат» орденінің иегері Несіпбек Айтұлының дүние салуына байланысты туған-туыс, бауырларына, жақындарына қайғырып, көңіл айтамыз.

Несіпбек Айтұлының ғибратты өмір жолының қадірлі белесіне зиялы болмысымен, танымал тұлғасымен, қайраткерлік қырымен жетіп, еліміздің руханият саласына қызмет атқарады.

Абыз ақсақал әдебиет саласын дамытуға өлшеусіз еңбек сіңіріп, ұлттық поэзияның өркендеуіне үлес қосқан дарынды ақын, қарымды қаламгер ретінде кейінгі буын әріптестеріне әрқашан өрелі өнеге, танымды үлгі деп білемін.

«Адам ұрпағымен мың жасайды» дейді дана халқымыз. Өмірде адал еңбек етіп, өшпес із қалдырған Несіпбек Айтұлының есімі мен бейнесі мәңгі ұмытылмайды.

Марқұмның иманы өзіне жолдас болып, нұры пейіште шалқысын.

Астана қаласының әкімдігі Несіпбек Айтұлының отбасы, туған-туысқандары мен жақындарының қайғысына ортақтасып, көңіл айтады. Асыл азаматтың жарқын бейнесі, еселі еңбегі ел жадында мәңгілік сақталады.

«Elorda Aqparat» медиасеріктестігі және «Астана ақшамы» газеті редакциясының ұжымы көрнекті ақын Несіпбек АЙТҰЛЫНЫҢ қайтыс болуына байланысты марқұмның туған-туысқандары мен жақындарына қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.

ХИТЫ ПРОДАЖ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЯРМАРКИ

СТР. 4-5 | ГОРОД

УПРАВЛЯЙТЕ СВОИМИ ДЕНЬГАМИ ГРАМОТНО!

СТР. 8-9 | ФИНАНСЫ

“ Наша общая задача - воплотить в жизнь концепцию «слышащего государства», которая оперативно и эффективно реагирует на все конструктивные запросы граждан. Только путем постоянного диалога власти и общества можно построить гармоничное государство, встроенное в контекст современной геополитики. Поэтому необходимо поддерживать и укреплять гражданское общество, вовлекать его в обсуждение наиболее актуальных общегосударственных задач с целью их решения.

Касым-Жомарт ТОКАЕВ, Президент Республики Казахстан

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ВЕЧЕРНЯЯ

ИЗДАЕТСЯ С 13 ОКТЯБРЯ 1990 ГОДА

№123
(4574)

Вторник
17 октября
2023 года

АСТАНА

ELORDA
AQPARAT
МЕДИАОЛДИНГ

ПОСАДИ ДЕРЕВО

Столица становится городом-садом. Несмотря на здешний климат с резкими перепадами температуры, ветрами и не особо плодородной почвой, каждый год появляются новые скверы и парки. Горожане-волонтеры, сотрудники различных организаций, работники коммунальных служб каждую весну и осень выходят на субботники. До конца текущего года в зеленом поясе Астаны планируется высадить до 500 тысяч саженцев, еще столько же - в самом городе. Сегодня общая площадь зеленого пояса столицы составляет почти 15 тыс. га. Здесь произрастает более 11,5 млн деревьев и 2 млн кустарников, в основном лиственных пород. И это дает результат: климат становится мягче, город - комфортнее. Причем не только для людей, но и для многочисленных животных и птиц, обитающих на зеленых островках мегаполиса.

111

Телефон доверия

КАЗАХСТАНЦЫ, СТАВШИЕ ЖЕРТВАМИ БЫТОВОГО НАСИЛИЯ И БУЛЛИНГА, УЖЕ С 16 ОКТЯБРЯ МОГУТ КРУГЛОСУТОЧНО ОБРАЩАТЬСЯ В ЕДИНЫЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОНТАКТ-ЦЕНТР 111.

ЗВОНОК БУДЕТ БЕСПЛАТНЫМ ДЛЯ ГОРОДСКИХ НОМЕРОВ И СОТОВЫХ ОПЕРАТОРОВ СВЯЗИ. НЕОБХОДИМАЯ ПОМОЩЬ ГРАЖДАНАМ БУДЕТ ПРЕДОСТАВЛЯТЬСЯ ТАКЖЕ ЧЕРЕЗ ТЕКСТОВЫЕ ДИАЛОГИ.

ПО 19 ОКТЯБРЯ в связи с текущим ремонтом дорожного полотна в сторону г. Косшы частично перекрыто движение для автотранспортных средств на участке от ипподрома до автомобильной дороги «Обход города Астаны».

Астана в цифровом мире: путь к SMART CITY

Форум Digital Bridge объединил элиты мировой технологической индустрии, чтобы обсудить будущее городов.

БЫСТРЕЕ И ДЕШЕВЛЕ

Министерство внутренних дел РК планирует снизить стоимость ускоренной выдачи удостоверений личности.

Предложено установить следующую стоимость для этой услуги для городов Астана, Алматы, Актобе, Шымкент:
до одного рабочего дня - **с 4983 до 3372,45 тенге**; до трех рабочих дней - **с 2752 до 1770,88 тенге**.

Соответствующие поправки в приказ министра размещены на портале «Открытые НПА». Документ будет находиться на публичном обсуждении до 30 октября.

На прием к вице-министру

19 октября вице-министр юстиции РК Даниель ВАЙСОВ встретится с населением столицы, а также проведет личный прием граждан в Астане.

Встреча запланирована на 11.00 19 октября в здании Qazpatent, расположенном по адресу: пр. Мәңгілік Ел, 57А (1 этаж). В 12.00 того же дня в конференц-зале на первом этаже здания Qazpatent Даниель Ваисов проведет прием граждан по личным вопросам.

В мероприятии также примут участие активисты, члены Общественного совета, эксперты, представители неправительственных организаций и СМИ. Свои вопросы и предложения астанчане также могут отправлять на электронную почту d.ordabaeva@adilet.gov.kz.

Запись на личный прием осуществляется до 12.00 18 октября по телефонам Департамента юстиции города Астаны: 32-11-54, 8-702-470-45-08.

КАК СНИЗИТЬ РИСКИ

В столице стартовала вакцинация против гриппа.

Сезон ОРВИ и гриппа пришел на конец сентября. За первую неделю октября в столице зарегистрировано 12876 случаев ОРВИ. За аналогичный период предыдущего эпидемического сезона наблюдалось 7146 случаев. На 100 тысяч жителей уровень заболеваемости в этом сезоне в 1,8 раза, или на 44%, выше, чем в предыдущем сезоне.

О начале вакцинации против ОРВИ и гриппа в Службе коммуникаций города Астаны рассказали заместитель руководителя Департамента санитарно-эпидемиологического контроля Жанна ПРАЛИЕВА, заместитель руководителя Управления общественного здравоохранения Гульназ ДОСМЫРЗАЕВА и доцент кафедры детских инфекционных болезней НАО «Медицинский университет «Астана» Баян ТУРДАЛИНА.

Эпидемиологический и лабораторный надзор за гриппом осуществляется на базе 8 медицинских организаций Астаны, таких как поликлиники № 5, 7, 8, «Шипагер», многопрофильные городские детские больницы № 1, 3, многопрофильный медицинский центр и городская многопрофильная больница № 3. Они берут образцы у пациентов в течение года, после чего

проводится генетическое исследование. Это позволяет оценить эпидемиологическую ситуацию в целевых группах и сформировать общее представление, - рассказала Жанна Пралиева.

Острая респираторная вирусная инфекция (ОРВИ) - групповое заболевание, передающееся воздушно-капельным путем, сопровождающееся повышением температуры тела, симптомами интоксикации и поражением различных отделов дыхательных путей и вызываемое различными вирусами.

Все группы имеют общие черты, характерные для ОРВИ. Болезнетворные микроорганизмы попадают в организм воздушно-капельным путем - через органы дыхания, которые при ОРВИ поражаются в первую очередь, поэтому заболевание называют респираторно-вирусным. Вирус передается при контакте с больным человеком по воздуху при кашле, чихании, разговоре.

Гриппозная болезнь протекает в тяжелой форме и с осложнениями. Поэтому существует вакцинация против этого заболевания. Она не включена в национальный календарь, но проводится в клиниках для людей

специальной категории групп риска. Грипп может привести к осложнениям со стороны центральной нервной системы и смертельным случаям. Особенно регистрируются осложнения у детей с фоновыми заболеваниями: ДЦП, тяжелая белково-энергетическая недостаточность, анемия, различные послеоперационные состояния, цитомегаловирусные инфекции, иммунодефицитные состояния, - отметила Баян Турдалиева.

Сезонную иммунопрофилактику гриппа рекомендуется завершить не позднее чем за 2-3 недели до начала эпидемического сезона, то есть сентябрь-октябрь - периоды введения этой вакцины.

Доказано, что вакцинация против гриппа снижает риск развития у детей острого отита, синусита, тяжелой пневмонии, то есть снижает вероятность осложнений ОРВИ.

В связи с ростом заболеваемости вирусными инфекциями советуем жителям, не получившим прививку от гриппа, обратиться в поликлинику по месту жительства и как можно скорее пройти вакцинацию. Просим руководителей организаций и предприятий обратить внимание на своевременную иммунизацию трудовых коллективов. Самый эффективный способ профилактики гриппа - это своевременная вакцинация. Вирус

гриппа мутирует каждый год, поэтому следует делать прививку от гриппа каждый год в предэпидемический сезон, используя только вакцину текущего года, - сказала заместитель руководителя Департамента санитарно-эпидемиологического контроля Астаны Жанна Пралиева.

Справочно:

Вакцинация против гриппа в предэпидемический период включает в первую очередь людей, которые относятся к категории высокого риска: лица старше 60 лет, проживающие в учреждениях социального обеспечения, лица, страдающие заболеваниями эндокринной системы (сахарный диабет), нарушениями обмена веществ (ожирение), заболеваниями системы кровообращения (гипертоническая болезнь, ишемическая болезнь сердца), хроническими заболеваниями дыхательной системы (хронический бронхит, бронхиальная астма), хроническими заболеваниями печени и почек, беременные женщины (только с инактивированными вакцинами), люди, часто страдающие острыми респираторными вирусными заболеваниями, медицинские работники, работники сервисных, транспортных, учебных заведений, воинские контингенты, дети старше 6 месяцев.

ПУТИ ПРОФИЛАКТИКИ

Что делать, чтобы не заболеть самому и не заразить окружающих:

- дистанцироваться от контакта с больными людьми, не приближаться ближе 1 метра к больному - соблюдать дистанцию, носить маски при контакте с больными людьми, мыть руки с мылом или антибактериальным (спиртосодержащим) раствором для предотвращения распространения инфекции, прикрывать нос и рот при кашле и чихании с помощью одноразового носового платка;
 - не посещать людные места (развлекательные мероприятия, встречи), проветривать помещения;
 - не касаться глаз, носа и рта грязными руками;
 - вести здоровый образ жизни (полноценный сон, свежий воздух, активный отдых, продукты, богатые витаминами), который поможет организму бороться с любыми инфекциями.
- Если вы заболели, вызовите врача скорой помощи на дом, чтобы свести к минимуму контакты с другими людьми и получить рекомендации по лечению. Оставайтесь дома с учетом мер личной ежедневной гигиены и в течение 5-7 дней со дня болезни.

Подготовила Куралай МУРАТОВА

ПАМЯТИ ПОЭТА

НЕСИПБЕК АЙТУЛЫ -

казахский поэт, переводчик, журналист, заслуженный деятель Казахстана, лауреат Государственной премии Республики Казахстан.

Первое его литературное произведение «Балалық» вышло в свет в 1965 году в газете «Жаңа өмір», а первая книга «Қозықеш» - в 1974-м. Несипбек Айтұлы - автор сборников «Дыхание весны», «Первый путь», «Слово об отце», «Эхо времени» и других. В 1988 году был издан его сборник стихов, который адресован читателям младшего школьного возраста. По мотивам народной легенды написал поэму «Сарықыз».

Под его авторством изданы книги «Жүректі жаңғыртықтар», «Әке туралы сыр», «Түндеп ұшқан тырналар», «Рухымның падишасы», «Мұқағали-Желтоқсан», «Бәйтерек»; для детей - «Балабақшаға барар жолда», «Желкілдеп өскен құрақтай», «Күміс күйем», «Қартаймайды күн неге?» и другие.

Несипбек Айтұлы является автором переводов произведений Джанни Родари, Михаила Исаковского, Агнии Барто, Сергея Михалкова, Сергея Баруздина, Валентина Берестова, поэмы «Крепость Александра Алишера Навои (1989), «Слово о полку Игореве» (1990).

Значительный вклад Несипбека Айтұлы в развитие национальной культуры и его литературное наследие останутся в памяти народа.

Акима города Астаны выражает глубокие соболезнования родным и близким по поводу невосполнимой утраты - кончины выдающегося поэта, лауреата Государственной премии, заслуженного деятеля Казахстана Несипбека АЙТУЛЫ.

Маслихат города Астаны выражает глубокие соболезнования родным и близким НЕСИПБЕКА АЙТУЛЫ

в связи с невосполнимой утратой - уходом из жизни выдающегося поэта, лауреата Государственной премии, заслуженного деятеля культуры Республики Казахстан, прекрасного человека, чье литературное наследие оставило след в казахской литературе. Примите искренние слова поддержки в этот скорбный для вас день.

ГУ «Управление транспорта и развития дорожно-транспортной инфраструктуры города Астаны» объявляет о проведении общественных слушаний в форме открытых собраний в 11.00 4 декабря 2023 года в г. Астане по адресу: пр. Кабанбай батыра, 33, здание акимата Нурынского района города Астаны, также в режиме онлайн посредством видеоконференции на платформе Zoom. Активная ссылка будет предоставлена на Едином экологическом портале (ЕЭП) <https://ecportal.kz>.

Слушания состоятся по материалам для получения экологического разрешения на воздействия к рабочему проекту «Строительство улицы К. Мухамедханова на участке от ул. Ш. Айтматова до шоссе Коргалжын. Строительство улицы Е182 на участке от ул. К. Мухамедханова до ул. Е371».

Заказчик проекта: ГУ «Управление транспорта и развития дорожно-транспортной инфраструктуры города Астаны», ул. Бейбітшілік, 11, БИН 151140001473, контактное лицо: Абжанова А., тел. 8-702-263-56-49.

Разработчик раздела «Охрана окружающей среды»: ИП Жумабеков А.Т., г. Астана, пр. Кошкарбаева, д.11, кв.2, тел. +7-701-121-25-88.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на ЕЭП и сайте ГУ «Управление охраны окружающей среды и природопользования г. Астаны» в разделе «Общественные слушания».

Дополнительную информацию можно получить по адресу заказчика: г. Астана, ул. Бейбітшілік, 11. Замечания и предложения принимаются не позднее трех рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале <https://ecportal.kz>.

ТРАГЕДИЮ МОЖНО ПРЕДОТВРАТИТЬ

Борьба с суицидом является важной задачей в любой стране, в том числе и в Казахстане. Эта проблема имеет серьезное влияние на общество, поскольку каждая жизнь - ценность, а потеря близких становится трагедией. Заведующая диспансерным отделением городского Центра психического здоровья Астаны Анара ТАСТЕМБЕКОВА рассказала о распространенных причинах самоубийств и о том, как их предупредить.

К суициду могут привести и психические заболевания: депрессия, неврозы, острое паническое расстройство, сумеречное состояние сознания, бредовые синдромы и т. п. Некоторые могут наследовать генетическую предрасположенность к психическим болезням, таким как шизофрения и алкоголизм, которые в свою очередь увеличивают риск суицида.

Так как депрессия предшествует большинству самоубийств, раннее распознавание ее симптомов и лечение - важный фактор предупреждения суицида.

Другой фактор риска заключается в наличии предыдущих суицидальных попыток, а также в наличии случаев суицида среди родственников.

Важную роль играет социальное окружение человека. Люди, живущие одиноко или имеющие мало близких друзей, не получают эмоциональной поддержки, которая предупредила бы появление чувства безнадежности и иррациональных мыслей во время трудного периода их жизни.

- Какой признак сигнализирует о желании человека покончить жизнь самоубийством?

- Около 80% людей, совершающих суицид, предварительно дают знать о своих намерениях, хотя сообщения эти могут быть неочевидными.

Это обычно происходит в форме разговора о своей никчемности, беспомощности и безнадежном положении.

Другая опасность суицида заключается в неожиданном и необъяснимом изменении поведения, так называемом терминальном поведении, когда человек приводит свои дела в порядок, раздает свое имущество, при этом часто заявляет о печали и отчаянии.

Повысить суицидальный риск могут смерть близкого человека, развод, потеря работы, уход на пенсию, сексуальное насилие, нежелательная беременность, потеря лица - позор и унижение.

- Что делать, если я подозреваю человека в суицидальных намерениях?

- Нужно спросить его, что он думает о самоубийствах. Если ответ будет вызывать подозрение в возможности совершения суицида, следует направить этого человека к специалисту. Большинство суицидов могут быть предотвращены, так как состояния, при которых человек может совершить их, обычно временные.

- Как общество может противостоять суицидам?

- Во многих учебных заведениях внедрена программа обучения студентов и преподавателей выявлению предполагаемых самоубийц. Также в прошлом году в стране прошли обучение по профилактике суицидов 1456 специалистов здравоохранения.

Превентивной мерой может быть ограничение доступа к средствам, с помощью которых можно легко себя убить. Такие методы, как, например, барьер, который не позволяет людям легко спрыгнуть с моста, доказали свою эффективность в снижении уровня суицидов в обществе. Эти методы позволяют создать препятствия на пути немедленного суицида, вследствие чего суицидальные мысли могут измениться и решимость совершить суицид исчезнет. Препятствия также позволяют в некоторых ситуациях случайному спасателю физически вмешаться в совершаемый суицид.

Но если говорить о корне проблемы, то, на мой взгляд, обществу необходимо активнее пропагандировать знания, способствующие психическому оздоровлению людей.

Дана АМАНГЕЛЬДЫ

- Каковы наиболее распространенные причины самоубийств?

- В соответствии с современными концепциями, самоубийство - это один из вариантов поведения человека в кризисной ситуации.

Чаще всего к ним приводят психические травмы. Они могут быть объективно тяжелыми - смерть близкого человека, заболевание и т. п. или субъективно непереносимыми - оскорбление, неудачная любовь, обезображивающий дефект, изнасилование, потеря работы, смена жизненного стереотипа, крах карьеры. Значительное место среди причин самоубийства занимают также хронические или затяжные психотравмирующие ситуации в сфере межличностных, чаще всего внутрисемейных отношений.